

Transitiestrategie

In het raadsvoorstel over het transitietraject staat op pagina 14/15 dat voor het traject de omgevingsvisie als uitgangspunt geldt. En ter toelichting dat de omgevingsvisie tot stand is gekomen via een uitgebreid en intensief participatietraject, maar wel globaal en beleidsneutraal is. Voorts dat de omgevingsvisie als afwegingskader zal worden gebruikt. Klopt dat en kan dat?

Wat stelde het college destijds in november 2022?

Het college stelde destijds:

X voor omgevingsvisie is niet een apart participatie traject gevolgd (stelt college in reactienota).

X Binnen een jaar zullen er voorstellen worden gedaan voor een aanpassing van de Omgevingsvisie (met inwoners via een burgerberaad)

X Samen werken met allerlei partijen, organisaties en burgers heeft een grote meerwaarde (omgevingsvisie). "In ons participatiebeleid werken we dit gedachtengoed verder uit."

We kunnen constateren dat er voor de omgevingsvisie geen uitgebreid en intensief participatietraject heeft plaatsgevonden. Er is geen opvolger van deze omgevingsvisie opgesteld met inbreng van burgers die destijds nodig werd geacht (binnen een jaar). Als afwegingskader is de visie ontoereikend (globaal). Er is ook nog geen participatiebeleid. Wij maken ons zorgen.

Voor de zomervakantie zijn een aantal burgerinitiatieven /organisaties bij elkaar gekomen om met elkaar te bespreken hoe de burger meer en beter betrokken kan worden bij het wel en wee van de gemeente, vooralsnog eerst voor "de fysieke Omgeving". Onder de voorlopige werktitel "Platform Omgevingsdialoog" werken we aan een plan de campagne. We zijn daarvoor ondertussen ook het gesprek met de Gebiedscoöperatie Het Hogeland aangegaan om te verkennen wat we voor elkaar kunnen betekenen. Wij zullen u daarover later meer uitgebreid informeren.

Het is namens dit platform omgevingsdialoog dat ik me tot u richt.

Wij vinden dat de omgevingsvisie te globaal, te weinig uitgewerkt is om als uitgangspunt en afwegingskader te dienen voor het maken van een omgevingsplan. Een plan waarin helder verwoord wordt wat de mits is in de ja mits redenering die de essentie weergeeft van het nieuwe omgevingsplan, in

plaats van de nee, tenzij. De transitiestrategie gaat zoals voorgesteld niet werken. Burgers worden er amper bij betrokken.

Hoe kunnen we (ik praat nu bewust in de wij vorm, burgers en gemeente) gelet hierop toch samen een goede slag voorwaarts maken in de komende jaren waarin de gemeente voor grote uitdagingen staat. De gemeenteraad koos immers in 2019 voor een vernieuwende strategie (pag 10 voorstel). Een van de leidende principes is de keuze voor een stapsgewijze lerende aanpak als ontwikkelingsprincipe. Een groeiproces zoals het genoemd wordt.

Ik noem twee willekeurige voorbeelden hoe de burgers betrokken kunnen worden in het vervolgproces. Ik hou het eenvoudig:

1. Als voorbeeld allereerst de dorpen en dan met name de kleine kernen. Organiseer met vertegenwoordigers en burgers uit de dorpen (per dorp) een proces om te bezien of de kernkwaliteiten van het dorp en de omgeving die de identiteit van een dorp bepalen of die voldoende benoemd zijn in de omgevingsvisie. Formuleer dat zo concreet mogelijk en leg expliciet vast dat die identiteit niet aangetast mag worden, dan wel versterkt. De uitkomst kan via de gemeenteraad vastgelegd worden in de visie. En vormt daarmee een bouwsteen voor de “mits” en kan als regel vertaald/opgenomen worden in het omgevingsplan. Gemeente en bewoners werken zo samen op, de omgevingsvisie wordt concreter en het afwegingskader wordt geformuleerd.
2. Of ander voorbeeld. Neem de natuur, de biodiversiteit als ook de toekomst van de landbouw en dan hebben we het over het buitengebied. Dat buitengebied staat voor grote opgaven. De LTO is op alle niveaus goed vertegenwoordigd. Het is voor een goede afweging over de toekomst in het buitengebied echter noodzakelijk dat er ook een helder verwoord ander geluid naar voren wordt gebracht dan die van de gevestigde landbouw. Primair het geluid voor verbetering van de biodiversiteit, voor een betere water- en bodemkwaliteit. De omgevingsvisie erkent dat belang maar maakt het afwegingskader niet duidelijk daarvoor is het niet concreet genoeg. Ook hier geldt dus dat er nog een onvoldoende basis is om de mits te formuleren. Ons voorstel is om hiervoor een adviesclub in het leven te roepen bestaande uit deskundige burgers en leden van natuurorganisaties (van Waddenvereniging tot IVN en Tinallinge Plus) die adviseren over alle plannen waar natuur en milieu een rol spelen maar om te beginnen bij

de advisering over een aangescherpte omgevingsvisie en een daarop gebaseerd afwegingskader. (Voor erfgoed kan hetzelfde gelden).

Kortom, wij stellen voor de komende jaren ook te gebruiken om met bewoners tot een betere omgevingsvisie te komen (continue aanpassing ervan), met meer participatie en met hulp van sterke burger adviesclubs.

Wij willen hier graag over meedenken. En raad, college nog een tip, investeer in personeel die hier mee aan de slag gaat. Bouw zelf als gemeente expertise op zodat er sprake kan zijn van een lerende organisatie, samen met de burgers wel te verstaan. Dat moet in de komende 6 jaar toch lukken.

Douwe Staal